

ผลการจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการในการ ส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล

Effects of An Integrating Academic Service Project in Health promotion for Preschool Age on Learning Outcomes of Nursing Students

วิศนีย์ บุญหมั่น* เดือนเพ็ญ บุญมาชู

Wisanee Boonmun* Dueanphen Bunmachu

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อุบลราชธานี ประเทศไทย 34190

Faculty of Nursing, Ubonratchathani University, Ubonratchathani, Thailand 34190

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบบรรยาย (Descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการในการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น 1 ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2558 จำนวน 64 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถาม 3 ส่วน คือ 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบสอบถามผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาตามการรับรู้ของนักศึกษา ประกอบด้วยผลลัพธ์การเรียนรู้ 4 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) แบบสอบถามผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาด้านความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ ก่อนและหลังการทดลองด้วย paired t-test

ผลการวิจัย พบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลภายหลังการจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการในการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียน คะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.43, SD = 0.48) รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.31, SD = 0.42) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.27, SD = 0.46) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.16, SD = 0.47) และผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาด้านความรู้ พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .001$

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ คือ หลักสูตรการเรียนการสอนทางการพยาบาล ควรนำรูปแบบการสอนโดยการบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการเรียนการสอนแบบ Active Learning ในศตวรรษที่ 21 เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีผลลัพธ์การเรียนรู้ครอบคลุมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติต่อไป

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการ การส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล

Corresponding Author: *E-mail: wisaneeb27@gmail.com

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

วันที่รับ (received) 10 มิ.ย. 2562 วันที่แก้ไขเสร็จ (revised) 22 ธ.ค. 2562 วันที่ตอบรับ (accepted) 15 ม.ค. 2563

Abstract

The purpose of this study were to examine effects of an integrating academic service project in health promotion for preschool age on learning outcomes of nursing students. The sample consisted of 64 nursing students in faculty of nursing who registered in child and adolescent nursing I subject in academic 2015, Ubonratchathani University, selected by a purposive sampling. Data were collected by developed questionnaire which consisted of 3 components; 1) Personal data questionnaire 2) Learning outcomes of nursing students questionnaire; Ethics and moral, Cognitive skills, Interpersonal skills and responsibility, Numerical analysis, communication and information technology skills 3) Learning outcomes in knowledge of health promotion for preschool age questionnaire. Data were analyzed by descriptive and paired t-test.

The results found that students perceived that their learning outcomes were as follow: The mean score of learning outcomes in numerical analysis, communication and information technology skills at a very good level (Mean = 4.43, SD = 0.48), ethics and moral at a very good level (Mean = 4.31, SD = 0.42), interpersonal skills and responsibility at a very good level (Mean = 4.27, SD = 0.46), and cognitive skills at a good level (Mean = 4.16, SD = 0.47). The mean score of knowledge in learning outcomes of health promotion in preschool age after intervention was significantly higher than before intervention ($p < .001$).

The result from this study recommended that nursing curriculum should develop an integrating service project in learning in order to promote learning outcomes of nursing students.

Keywords: Integrating academic service in learning, Health promotion for preschool age Learning outcomes of nursing students

บทนำ

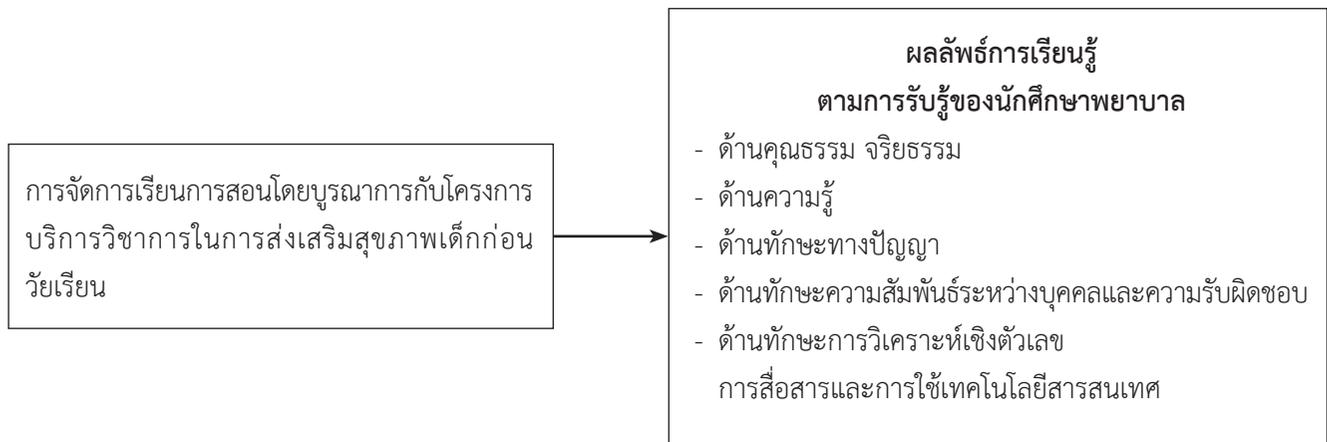
สุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนมีความสำคัญ เนื่องจากเด็กช่วงวัยนี้เป็นวัยที่มีการเจริญเติบโตและพัฒนาการอย่างรวดเร็ว การส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนจึงมีความจำเป็น เพื่อให้เด็กมีการเจริญเติบโตและพัฒนาการเหมาะสมในทุกๆ ด้าน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HED) ซึ่งเป็นเครื่องมือในการนำนโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติในส่วนของมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ¹

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีปรัชญาและแนวคิดในการจัดทำหลักสูตร โดยการจัดการศึกษาพยาบาลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ร่วมพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้กับชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น¹ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมสุขภาพ การเจริญเติบโต พัฒนาการ โภชนาการและการป้องกันโรคในเด็กและวัยรุ่น ปัจจัยที่มีผลต่อความเจ็บป่วยของเด็กและวัยรุ่น วิเคราะห์ปัญหาทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น เพื่อการประยุกต์ใช้ความรู้ ศาสตร์ทางการพยาบาลเด็กและวัยรุ่นและกระบวนการพยาบาลในการดูแลสุขภาพเด็ก² และการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานี้ มีเป้าหมายเพื่อให้นักศึกษาเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

การให้บริการวิชาการแก่ชุมชน เป็นหนึ่งในพันธกิจหลักของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จากการทบทวนงานวิจัยที่ใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการ^{3,4,5,6,7} พบว่า การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีนี้ สามารถเพิ่มผลลัพธ์การเรียนรู้ให้แก่ นักศึกษาในหลายด้าน ดังนั้น ทางสาขาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่นจึงได้จัดโครงการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนขึ้น โดยบูรณาการในรายวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น 1 สำหรับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2558 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียน ตามปัญหาและความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเพื่อให้ นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนในสถานการณ์จริง กิจกรรมในการดำเนินโครงการ ประกอบด้วย การประเมินการเจริญเติบโต ประเมินพัฒนาการ ประเมินภาวะโภชนาการ และกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียน

ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับผลการจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการในการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนต่อผลลัพธ์การเรียนรู้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบบรรยาย (Descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการในการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล

ของนักศึกษาพยาบาลด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการ สอดคล้องกับการเรียนการสอนแบบ Active Learning ในศตวรรษที่ 21 เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีผลลัพธ์การเรียนรู้ครอบคลุมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการในการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล

คำถามการวิจัย

ผลการจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการในการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนเป็นอย่างไร

กลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น 1 ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2558 จำนวน 64 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ เกรดเฉลี่ย ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบและเติมข้อความ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาตามการรับรู้ของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ วิชา การพยาบาล เด็กและวัยรุ่น 1 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ประกอบด้วยผลลัพธ์การเรียนรู้ 4 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 25 ข้อ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดระดับประเมินค่า (Likert scale) 5 ระดับ คือ ระดับผลลัพธ์การเรียนรู้มากที่สุด (5 คะแนน) มาก (4 คะแนน) ปานกลาง (3 คะแนน) น้อย (2 คะแนน) และน้อยที่สุด (1 คะแนน)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาด้านความรู้ เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียน เป็นแบบปรนัยมี 4 ตัวเลือก จำนวน 12 ข้อ เลือกตอบได้เพียง 1 ตัวเลือก ให้ตรงกับความรู้ของนักศึกษา โดยมีเนื้อหาที่ครอบคลุมการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียน ในการประเมินการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กก่อนวัยเรียน ซึ่งเป็นเนื้อหาที่บูรณาการการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการ การให้คะแนน ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหา ภาษาที่ใช้ และนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) พบว่า ข้อคำถามมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

โดยแบบสอบถามผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา ตรวจสอบเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α -coefficient) เท่ากับ 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการขออนุญาตจากคณะกรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจะถูกเก็บเป็นความลับและใช้เฉพาะในการวิจัยครั้งนี้ และนำเสนอเป็นภาพรวมเท่านั้น

4. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ ครบถ้วนของแบบสอบถาม เมื่อพบว่าข้อมูลยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์จะมีการสอบถามเพิ่มเติม

5. หลังการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์และนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี หมายเลขใบรับรอง UBU-REC-04/2559 ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2559 ผู้วิจัยคำนึงถึงหลักจริยธรรมการวิจัย การเคารพสิทธิส่วนบุคคลและพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยมีการอธิบายและชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ การดำเนินการวิจัย สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง การปกปิดความลับ และความรับผิดชอบของผู้วิจัย เปิดโอกาสให้ซักถามและให้อิสระในการตัดสินใจ หากกลุ่มตัวอย่างไม่ต้องการเข้าร่วมการวิจัย สามารถปฏิเสธได้ หรือระหว่างที่เข้าร่วมการวิจัย หากมีความประสงค์ที่จะยุติการเข้าร่วมการวิจัย กลุ่มตัวอย่างสามารถกระทำได้โดยไม่มีผลเสียใดๆต่อกลุ่มตัวอย่าง และในการเขียนรายงานการวิจัยจะเปิดเผยข้อมูลตามความเป็นจริงในภาพรวม

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป และแบบประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ ก่อนและหลังการทดลองด้วย paired t-test

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล
นักศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 90.60 ส่วนใหญ่อายุ 20 ปี ร้อยละ 81.30
2. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลภายหลังจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการในการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียน (N = 64)

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ระดับของผลการเรียนรู้	
	Mean	SD
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.31	0.42
ด้านทักษะทางปัญญา	4.16	0.47
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.27	0.46
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.43	0.48

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลภายหลังการจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการในการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียน คะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.43, SD = 0.48) รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.31, SD = 0.42) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.27, SD = 0.46) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.16, SD = 0.47)

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลภายหลังจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการในการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียน (N = 64)

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ระดับของผลการเรียนรู้	
	Mean	SD
ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
1. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	4.28	0.55
2. มีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงาน	4.27	0.60
3. มีความตรงต่อเวลา	4.23	0.61
4. มีความเสียสละโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน	4.31	0.59
5. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.44	0.59
6. เคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น	4.44	0.56
7. ปฏิบัติตนตามระเบียบ/ข้อตกลงของรายวิชา	4.33	0.51
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น	4.14	0.61
9. ให้บริการโดยคำนึงถึงความถูกต้องตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.33	0.59
10. มีจิตสำนึกในการทำงานบริการวิชาการแก่ชุมชน	4.34	0.60
เฉลี่ยรวม	4.31	0.42

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ระดับของผลการเรียนรู้	
	Mean	SD
ด้านทักษะทางปัญญา		
11. รู้จักประเมินตนเองทั้งข้อดีและข้อด้อยเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง	4.20	0.60
12. สามารถให้เหตุผลในการอภิปราย/โต้แย้งอย่างสร้างสรรค์	4.06	0.61
13. สามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบโดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาชีพ	4.14	0.59
14. สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	4.19	0.66
15. สามารถวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาโดยใช้เหตุและผล	4.19	0.61
เฉลี่ยรวม	4.16	0.47
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
16. มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น	4.44	0.61
17. มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม	4.27	0.60
18. แสดงบทบาทผู้นำและผู้ตามในการทำงานได้	4.00	0.67
19. สามารถปรับตัวในการทำงานตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม	4.30	0.55
20. มีความเคารพและยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคลและวัฒนธรรมของผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ	4.36	0.57
เฉลี่ยรวม	4.27	0.46
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
21. สามารถใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์ในการประเมินการเจริญเติบโตในเด็ก	4.36	0.65
22. สามารถคำนวณอายุเด็กเพื่อประเมินพัฒนาการได้	4.63	0.52
23. สามารถวิเคราะห์และแปลความหมายของข้อมูล	4.48	0.56
24. สามารถสื่อสารในการพูด ฟัง อ่าน เขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.38	0.58
25. สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศในการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม	4.31	0.61
เฉลี่ยรวม	4.43	0.48

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.31, SD = 0.42) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้มากที่สุด คือ รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น (Mean = 4.44, SD = 0.59) และเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น (Mean = 4.44, SD = 0.56) รองลงมาคือ จิตสำนึกในการทำงานบริการวิชาการแก่ชุมชน (Mean = 4.34, SD = 0.60) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น (Mean = 4.14, SD = 0.61) และมีความตรงต่อเวลา (Mean = 4.23, SD = 0.61)

คะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.16, SD = 0.47) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้มากที่สุด

ที่สุด คือ รู้จักประเมินตนเองทั้งข้อดีและข้อด้อยเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง (Mean = 4.20, SD = 0.60) รองลงมาคือ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ และสามารถวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาโดยใช้เหตุและผล (Mean = 4.19, SD = 0.66 และ Mean = 4.19, SD = 0.61 ตามลำดับ) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถให้เหตุผลในการอภิปราย/โต้แย้งอย่างสร้างสรรค์ (Mean = 4.06, SD = 0.61)

คะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.27, SD = 0.46) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้มากที่สุด คือ มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Mean = 4.44, SD = 0.61) รองลงมา คือ มีความเคารพและยอมรับในความแตกต่างระหว่าง

บุคคลและวัฒนธรรมของผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ (Mean = 4.36, SD = 0.57) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แสดงบทบาทผู้นำและผู้ตามในการทำงานได้ (Mean = 4.00, SD = 0.67) คะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.43, SD = 0.48) เมื่อพิจารณาข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้มาก

ที่สุด คือ สามารถคำนวณอายุเด็กเพื่อประเมินพัฒนาการได้ (Mean = 4.63, SD = 0.52) รองลงมา คือ สามารถสื่อสารในการพูด ฟัง อ่าน เขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Mean = 4.38, SD = 0.58) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศในการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม (Mean = 4.31, SD = 0.61)

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ของนักศึกษาพยาบาลภายหลังภายหลังจากจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการในการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียน (N = 64)

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
	Mean	SD	Mean	SD
ด้านความรู้	7.48	1.59	8.56	1.57

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลด้านความรู้ หลังการทดลองคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้สูงกว่าก่อนการทดลอง

3. การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ในระยะก่อนการทดลองและหลังการทดลองโดยการวิเคราะห์ด้วย paired t-test

ตารางที่ 4 การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ในระยะก่อนการทดลองและหลังการทดลอง (N = 64)

	Mean	SD	T	df	p
ด้านความรู้					
หลังการทดลอง	8.56	1.57	4.36	63	< .001*
ก่อนการทดลอง	7.48	1.59			

* p > .001

จากตารางที่ 4 พบว่า คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < .001 (t63 = 4.36, p > .001)

การอภิปรายผลการวิจัย

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลภายหลังจากจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการในการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนในภาพรวม พบว่า

คะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.43, SD = 0.48) รองลงมา คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.31, SD = 0.42) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.27, SD = 0.46) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.16, SD = 0.47) จากผลการวิจัยดังกล่าว จะพบว่า จัดการเรียนการสอน

สอนโดยบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการ จะส่งผลให้นักศึกษามีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งจากงานวิจัยหลายฉบับที่ผ่านมาพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยการบูรณาการกับการบริการวิชาการ สามารถเพิ่มผลลัพธ์การเรียนรู้ให้แก่นักศึกษาได้ เช่น จากผลการวิจัยการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงบูรณาการกับการบริการวิชาการแก่สังคม รายวิชา มนุษย์ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ สำหรับนักศึกษาพยาบาล พบว่า การบูรณาการโดยให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติในสภาพจริงกับโครงการบริการวิชาการบนพื้นฐานของปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ส่งผลให้นักศึกษามีผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในทุกด้านอยู่ในระดับสูง โดยด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีค่าสูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความรู้ และด้านทักษะทางปัญญา³ ซึ่งวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการทำให้นักศึกษามีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดี เป็นไปตามการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21⁸

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับการบูรณาการบริการวิชาการกับการเรียนการสอนทางพยาบาลที่ผ่านมา พบว่าการบูรณาการบริการวิชาการกับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลจิตเวชศาสตร์ในนักศึกษาพยาบาล ทำให้นักศึกษามีสมรรถนะปฏิบัติการพยาบาลจิตเวชเพิ่มมากขึ้นในด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญาสัมพันธ์ภาพและการสื่อสาร การวิเคราะห์เชิงตัวเลข และการใช้ระบบสารสนเทศ และทักษะด้านการปฏิบัติ⁴ และจากการศึกษาการบูรณาการบริการวิชาการกับการจัดการเรียนการสอนรายวิชา การศึกษาทั่วไปเพื่อการพัฒนาบุคลิกต่อการมีจิตอาสาและความสุขในการเรียนของนักศึกษาพยาบาล ทำให้นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยในด้านความมีน้ำใจ ความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความสามัคคี การทำงานเป็นทีม และด้านการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับมาก⁵ และสอดคล้องกับผลการศึกษา การบูรณาการบริการวิชาการกับการจัดการเรียนการสอนในนักศึกษาพยาบาล ทำให้นักศึกษามีสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลที่เพิ่มขึ้นในด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านกิจกรรมการพยาบาล ด้านภาวะผู้นำ การบริหารจัดการ และการตัดสินใจ และด้านการติดต่อ

และประสานงาน⁶ สอดคล้องกับข้อกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาพยาบาลศาสตร์ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2552 เกี่ยวกับลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาพยาบาลศาสตร์ที่กำหนดไว้ว่า ต้องมีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มีความรับผิดชอบ และมีความเอื้ออาทร¹ และเป็นไปตามที่สภาการพยาบาลแห่งประเทศไทยกำหนดสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพทั่วไปที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2552

จากผลการศึกษา พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาในด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างน้อย คือ มีความตรงต่อเวลา (Mean = 4.23, SD = 0.61) สอดคล้องกับการสำรวจคุณภาพบัณฑิตจากผู้รับบริการ ประจำปีการศึกษา 2558 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตเสนอแนะ ให้บัณฑิตมีความตรงต่อเวลา² ดังนั้นหลักสูตรจึงควรส่งเสริมและกระตุ้นให้นักศึกษาตระหนักในเรื่องการตรงต่อเวลา เพื่อให้บัณฑิตมีความตรงต่อเวลาเพิ่มมากขึ้นเป็นไปตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาด้านความรู้ พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .001$ สอดคล้องกับผลการศึกษาการจัดการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการโดยให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติในสภาพจริงตามปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ส่งผลให้นักศึกษามีผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในด้านความรู้ที่อยู่ในระดับสูง³ และสอดคล้องกับผลของการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยบูรณาการกับการบริการวิชาการแก่สังคม ที่พบว่า ค่าเฉลี่ยสมรรถนะการใช้ภาษาอังกฤษภายหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนในทุกข้อรายการตามการรับรู้ของนักศึกษา⁷

คะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.16, SD = 0.47) จากการที่นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมากภายหลังจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการ โดยนักศึกษาได้จัดโครงการตามปัญหาและความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ฝึกปฏิบัติการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนในสถานการณ์จริง ในการประเมินการเจริญเติบโต ประเมินภาวะโภชนาการ ประเมินพัฒนาการ และจัดกิจกรรมให้ความรู้

เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียน ซึ่งกิจกรรมในการ
ดำเนินโครงการเป็นไปตามการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
ที่ต้องการให้เด็กไทยมีทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ⁴ ดังนั้น จากผลการวิจัยจะ
เห็นว่า วิธีการสอนโดยการบูรณาการกับโครงการบริการวิชา
การในการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนสามารถพัฒนา
ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

หลักสูตรการเรียนการสอนทางการพยาบาล ควรนำ
รูปแบบการสอนโดยการบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการ
มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากสามารถส่งเสริมให้
นักศึกษามีผลลัพธ์การเรียนรู้

ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะ
ทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับ
ผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มมากขึ้น และเพื่อเป็นแนวทาง
ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณา
การกับโครงการบริการวิชาการ สอดคล้องกับการเรียนการสอน
แบบ Active Learning ในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดย
การบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการในการส่งเสริมสุขภาพ
บุคคลหลากหลายช่วงวัย
2. พัฒนารูปแบบการวิจัยแบบกึ่งทดลองเพื่อพัฒนา
รูปแบบการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับการจัดการ
เรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

References

1. The higher education commission. Thai
Qualifications Framework for Higher Education
(TQF: HEEd). The higher education commission
Ministry of Education; 2010. (in Thai).
2. Faculty of nursing Ubonratchathane University.
Nursing curriculum 2011. Faculty of nursing
Ubonratchathane University; 2011. (in Thai).

3. Wongsawat S, Siriwanij W. Learning Management
Outcome from an Integrated instruction
between Authentic Learning and Community
Academic Service for nursing students in the
Human Society; 2013. Boromarajonani collage
of nursing Nakornratchasima. (in Thai).
4. Chaleoykitti S, Chewsothon S, & Butpunya Y.
Effectiveness of the Integrated Academic
Service and Teaching-Learning Arrangement
in Psychiatric Nursing Practicum Course to
Psychiatric Nursing practice competency in
Army Nursing. Journal of The Royal Thai Army
Nurses. 2017; 18(3): 144-151. (in Thai).
5. Chaleoykitti S, Bandansin J, Kanglee K, Kumpraw
P. The study of academic services integration
with teaching and learning of general education
for human development course on volunteer
and happiness of study among 1st year nursing
students of The Royal Thai Army Nursing
College. Journal of The Royal Thai Army
Nurses, 2014; 15(3): 412-429. (in Thai).
6. Chompunud, S., Inkaew W., Academic service
integration with teaching and learning of
the practicum of selected nursing area:
community healthnursing course. Journal of
the police nurses, 2017; 9(1): 24-36. (in Thai).
7. Turner K, Boonprasithi T, Pinyomit S. Effects of
an integrating academic service project into
English course for nursing students. Journal
of Nursing and education, 2010; 3(2): 28-43.
(in Thai).
8. Dachakupt P, Yindeesuk P. Learning management
in the 21st Century. 2nd ed. Bangkok:
Chulalongkorn university press; 2015. (in Thai).
9. Faculty of nursing Ubonratchathane University.
The survey of Quality of nursing students
Ubonratchathane University in Academic
year 2016. Ubonratchathane University;
2016. (in Thai).